

TỊNH ĐỘ TÔNG với ba kinh, một luận

● Thượng Tọa Thích Thanh Duệ.

Tịnh độ tông y cứ rất nhiều kinh điển để thành lập Tông phái. Từ xưa tới nay các nhà học Phật, nghiên cứu các Tông phái Phật giáo phần lớn đều cho rằng duyên khởi lập tông. Tịnh độ dựa vào 3 bộ kinh và 1 bộ luận là chính:

- Phật Thuyết Vô Lượng Thọ Phật kinh, 2 quyển ngài Tào Ngụy - Khang Tăng Khải dịch.
- Phật Thuyết Quán Vô Lượng Thọ Phật kinh, 1 quyển ngài Cương Lương Gia Xá đời Tống dịch.
- Phật Thuyết A Di Đà kinh, 1 quyển ngài Diêu Tần Tam Tạng pháp sư - Cưu Ma La Thập dịch.
- Tịnh Độ luận hay Vô Lượng Thọ kinh Ưu Ba Đề Xá Nguyên Sinh kệ còn tên là Vãng Sinh luận 1 quyển, gồm 24 bài kệ

do ngài Bà Tầu Bàn Đậu Bồ tát làm ra. Ngoài 3 bộ kinh, 1 bộ luận nói trên, Tông Tịnh Độ còn dựa vào rất nhiều bộ Chú sớ, Luận giải nói về cõi Cực lạc và dạy về đường lối tu hành theo pháp môn niệm Phật.

KINH PHẬT THUYẾT VÔ LƯỢNG THO PHẬT:

Hay còn gọi Kinh Vô Lượng Thọ.

A. PHẦN TỰA KINH:

Một thời Đức Phật (*Thích Ca Mâu Ni*) ở núi Kỳ xà quật, thành Vương Xá, cùng với 12 ngàn các vị Đại Tỷ kheo, toàn là bậc Đại A La Hán có đủ các thần thông. Lại có các vị Đại thừa Bồ tát, sẽ được thành Phật trong kiếp hiện tại. Lại có các vị tại gia bồ tát đang học theo thánh đức của Bồ tát Phổ Hiền, thường ngự ở nơi cung trời Đâu Xuất truyền bá chính pháp. Đến khi thành Phật, có đầy đủ Tâm tướng thành đạo: Đâu xuất giáng thân, Nhập thai, Xuất thai, Xuất gia, Hàng ma, Thành đạo... Các vị Đại Bồ tát chứng được Tam muội tổng trì KHÔNG, VÔ TƯỚNG, VÔ NGUYỆN, đầy đủ thần thông, trí tuệ, rất nhiều cùng đến hội họp.

Có thể nói thính chúng trong Pháp hội đức Phật Thích Ca Mâu Ni nói kinh Vô lượng thọ Phật, toàn là các vị Đại tỷ kheo (*không phải là Định tính Thanh văn, những người tiêu nha bại chủng*) và các Đại thừa Bồ tát đã tu hành nhiều kiếp nhiều đời đang ở ngôi Nhất sinh bổ xứ và sẽ thành Phật ngay trong đời hiện tại. Hay nói cách khác là các vị Đại bồ tát này theo bì nguyện độ sinh chứ không phải là do nghiệp mà sinh. Cho nên sau khi Giáng sinh cho đến khi Thành đạo cũng có đầy đủ Bát tướng thành đạo như "Thường pháp của chư Phật". Và cũng có đầy đủ các Phép Chính định, Tam giải thoát, Tam không.

B. PHẦN CHÍNH KINH:

Khi bấy giờ từ nơi các giác quan của đức Thế Tôn tươi đẹp khác thường, sắc thái trong sáng, dung mạo rõ ràng như gương sáng...

A Nan hỏi: Phải chăng Thế Tôn đang nghĩ đến chư Phật đời quá khứ, đời hiện tại, đời vị lai mà oai thần của Phật sáng rực rõ đến thế?

Phật hỏi A Nan: Chư thiên dạy ông hỏi như vậy, hay tự nơi ông nghĩ? Và Phật khen ngợi câu hỏi ấy là Trí tuệ sáng suốt, có lòng Đại bi vô tận, thương tưởng chúng sinh trong ba cõi, muốn cứu vớt muôn loài, lấy lợi ích chân thật ban bố cho tất cả.

Phật bảo A Nan: Như lai có Trí tuệ chính giác không lường, có Thần lực Định Tuệ đầy đủ, được tự tại với các pháp. Như lai có thể kéo dài mạng sống, tuổi thọ đến muôn kiếp, vô lượng kiếp mà các giác quan vẫn tươi đẹp, sắc thái không đổi, dung mạo không khác. Hôm nay, Phật sẽ vì ông nói rõ nguyên do.

Phật dạy: Về thuở xa xưa cách nay vô lượng bất khả tư nghị, vô lượng vô số kiếp có đức Định Quang Như lai xuất hiện. Kế đó Phật Quang Viễn, Phật Nguyệt Quang, Phật Chiêm Đàm Hương, Phật Thiện Sơn Vương, Phật Tu Di Thiên Quang, Phật Tu Di Đẳng Diệu, Phật Nguyệt Sắc... Kế đó có Phật hiệu là Thế Tự Tại Vương ra đời có đầy đủ mười

hiệu Như lai, Úng cúng, Chính biến tri, Minh hành túc, Thiện thệ Thế gian giải, Vô thượng sỹ, Điều ngự trượng phu, Thiên nhân sỹ, Phật và Thế tôn. Thời đó có vị quốc vương nghe Phật thuyết pháp thâm sinh tín căn, bỏ đất nước, bỏ ngôi vua đi xuất gia làm sa môn hiếu là Pháp Tạng tỳ kheo.

Mở đầu phần chính kinh A Nan thấy dung nhan Phật khác thường, nên hỏi đức Phật nguyên nhân. Đức Phật đã giới thiệu trong quá khứ hiện tại và vị lai Tam thế chư Phật đã có rất nhiều đức Thế Tôn ra đời cứu độ chúng sinh, có tuệ giác, có thần lực và có thể kéo dài tuổi thọ. Nhưng ở đây Phật Thích Ca Mâu Ni muốn nói về một đức Phật tiêu biểu, về một chúng sinh rất đặc biệt đã giác ngộ thành Phật. Điều quan trọng là chúng sinh đó có Tín tâm kiên cố, khác thường. Đó là một vị quốc vương tất nhiên đầy đủ về vật chất về tinh thần, không thiếu thứ gì mà dám bỏ mỹ nữ cung tần, đất nước giàu sang phú quý, vợ đẹp, con khôn, ngai vàng bệ ngọc... dám dấn thân vào con đường tìm cầu giải thoát giác ngộ "XUẤT GIA TU ĐẠO" - "Nghe Phật Thế Tự Tại Vương nói pháp, thâm tâm nhà vua đầy sự vui đẹp, ngay đó phát sinh ý đạo chân chính, cao cả tột bực liên bồ đát nước, bỏ ngôi xuất gia."

Pháp Tạng tỳ kheo đến nơi đức Phật Thế Tự Tại Vương nói bài ca tụng, tán thán Phật xong, bạch Thế Tôn: Con phát Tâm vô thượng Bồ đề, mong đức Như lai vì con nói rộng kinh giáo, con xin theo đó tu hành, nghiệp các quốc độ Phật và làm trang nghiêm thanh tịnh vô lượng cõi nước mẫu nhiệm, để trong đời này con mau chóng chứng quả chính giác, nhổ sạch cội gốc sinh tử khổ náo.

Bấy giờ đức Thế Tự Tại Vương Phật biết rõ chí nguyện vị tỳ kheo này cao minh sâu rộng, liền vì Pháp Tạng nói kinh giáo và chỗ tu hành trang nghiêm Phật độ. Phật dạy giảng rộng về hai trăm mươi ức cõi nước thanh tịnh của các đức Phật... đáp ứng tâm nguyện tỳ kheo Pháp Tạng, đức Phật làm cho các cõi nước ấy hiện ra rõ ràng. Pháp Tạng nghe Phật nói hạnh trang nghiêm, tịnh hóa quốc độ, xem thấy rõ khắp các cõi nước, người liền phát khởi đại nguyện thù thắng cao tột. Lập đại thệ nguyện rồi tâm Người lặng lẽ, chí không vướng mắc, mọi người trong đời không ai sánh kịp. Trải qua 5 kiếp, dùng tâm trí thu nhiếp tư duy về hạnh trang nghiêm, tịnh hóa Phật quốc độ...

Tỳ kheo Pháp Tạng bạch Phật: Xin xét cho sở nguyện của con, con sẽ nói ra đầy đủ:

1. Giả sử khi thành Phật, trong cõi nước tôi còn có địa ngục, ngã quỉ, súc sinh. Tôi không giữ ngôi Chính đẳng chính giác.

2. Giả sử khi thành Phật, các hàng trời người trong cõi nước tôi, sau khi mạng chung mà còn sa đoạ vào ba đường ác. Tôi không giữ ngôi Chính đẳng chính giác.

3. Giả sử khi thành Phật, nếu hàng trời người trong cõi nước tôi thân thể đều chẳng thuần là sắc vàng. Tôi không giữ ngôi Chính đẳng chính giác.

4. ...Nếu hàng trời người trong cõi nước tôi hình sắc chẳng đồng, còn có kẻ tốt người xấu xí, tôi không....

5. ...Nếu hàng trời người trong cõi nước, chẳng biết kiếp trước ít nhất là biết những việc xảy ra trong trăm

ngàn ức na do tha kiếp, tôi không...

6...Nếu hàng trời người trong cõi nước, chẳng được thiên nhã, ít nhất là thấy được hàng trăm ngàn ức vô số thế giới của các đức Phật, tôi không...

7...Nếu hàng trời người trong cõi nước, chẳng được thiên nhã, ít nhất là thấy là nghe và hay thụ trì những lời nói Pháp của cả trăm ngàn ức vô số đức Phật, tôi không...

8...Chẳng được Tha tâm trí, ít nhất là biết tâm niệm chúng sinh trong trăm ngàn ngàn ức na do tha vô số thế giới của các đức Phật, tôi không...

9...Chẳng được sức thần túc, trong khoảng một niệm, ít nhất chẳng thể lướt qua hàng trăm ngàn ức na do tha thế giới của các đức Phật, tôi không...

10...Còn có ý tưởng tham chấp bản thân, tôi không...

11...Chẳng trụ vào hàng chính định tụ, mãi cho đến lúc vào quả vị Niết bàn, tôi không...

12...Quang minh thân thể, nếu có hạn lượng, ít nhất là chẳng soi hàng trăm vô số cõi Phật, tôi không ...

13...Thọ mạng của tôi, nếu có hạn lượng, ít nữa chẳng đến hàng trăm ngàn ức na do tha kiếp, tôi không...

14...Số chúng Thanh văn trong cõi nước tôi, không một người nào có thể tính lường, đến như chúng sinh trong toàn một cõi Đại thiên thế giới, giả sử đều là Thanh văn, Duyên giác cùng nhau tính đếm trong một ngàn kiếp mới tính biết được số Thanh văn ấy, tôi không....

15...Các hàng trời người trong cõi nước tôi, tuổi thọ lâu dài không ai có thể tính lường rõ biết, trừ những nào có bản nguyện riêng, tự do tu hành rút ngắn thọ mạng. Nếu chẳng như thế, tôi không...

16...Các hàng trời người trong cõi nước tôi, nếu còn nghe đến danh từ bất thiện, tôi không...

17...Vô lượng đức Phật mười phương thế giới, chẳng cùng tấm đắc khen ngợi đồn đại danh danh hiệu của tôi, tôi không....

18...Chúng sinh mười phương thế giới hết lòng tin ưa, mong muôn sinh về cõi nước của tôi xưng danh hiệu tôi cho đến mươi niệm mà chẳng được sinh về cõi nước tôi, tôi không... trừ những kẻ tạo tội Tứ trọng, ngũ nghịch, chê bai chính pháp.

19...Chúng sinh mười phương phát tâm Bồ đề, tu các công đức, dốc lòng phát nguyện mong sinh về nước tôi, đến lúc lâm chung, nếu tôi chẳng cùng đại chúng vây quanh, hiện trước người đó, tôi không...

20...Chúng sinh mười phương nghe danh hiệu tôi, tưởng đến cõi nước tôi, trồng các cội đức, dốc lòng hồi hướng muôn sinh nước tôi. Nếu như kết quả không được тоại nguyện, tôi không...

21...Các hàng trời người trong cõi nước tôi, nếu tất cả đều chẳng có đầy đủ 32 tướng của bậc thượng nhân, tôi không...

22...Số đông Bồ tát ở cõi Phật khác sinh đến nước tôi, rốt ráo đến bậc Nhất sinh Bồ xứ, trừ những vị nào có bản nguyện riêng ứng hóa tự tại, vì chúng sinh mà mặc áo giáp hoằng thệ, chúa cội công đức, độ thoát tất cả dạo qua cõi nước của các đức Phật tu Bồ tát hạnh, cúng dàng chư Phật trong khắp mười phương, khai hóa Hăng sa vô

lượng chúng sinh, làm cho tất cả đứng vững nơi đạo vô thượng Chính đẳng chính giác, vượt lên công hạnh các bậc thông thường, hiện tiền tu tập công đức rộng lớn của hạnh Phổ Hiền. Nếu chẳng như thế, Tôi không...

23...Bồ tát trong nước nương thần lực Phật, nếu muốn cúng dàng các Phật khác, trong khoảng bữa ăn mà chẳng thể đến khắp vô lượng ức na do tha cõi nước của các đức Phật, tôi không...

24...Bồ tát nước tôi ở trước chư Phật biểu hiện cội đức của mình, muốn có các vật dụng để cúng dàng mà không thể có được đúng như ý muốn, tôi...

25...Các hàng Bồ tát trong cõi nước tôi, nếu chẳng có thể diễn nói về Nhất thiết trí, tôi không...

26...Các hàng Bồ trong cõi nước tôi, nếu chẳng được thân kim cương na la dien, tôi không

27...Từ hàng trời người trong khắp cõi nước, cho đến vạn vật thủy đều nghiêm sạch, hình dạng màu sắc sáng rực lạ lùng, sự khéo rất mực, không ai có thể tính lường biết hết. Nếu chúng sinh nào dầu có Thiên nhã mà có thể biện rõ biết danh số, tôi không...

28...Bồ Tát nước tôi, người nào mặc dầu công đức ít nhất mà chẳng có thể thấy biết về cây Bồ đề Đạo tràng với vô lượng ánh sáng, vô lượng màu sắc, cao bốn trăm muôn dặm. Nếu chẳng được như thế tôi không...

29...Bồ Tát nước tôi, hoặc thụ đọc kinh phúng tụng diễn nói, mà chẳng có được biện tài trí tuệ. Tôi không...

30...Các vị Bồ Tát trong cõi nước tôi, về chỗ trí tuệ và tài biện luận, nếu còn có hạn, tôi không...

31...Nước tôi thanh tịnh đâu đâu cũng đều soi thấy vô lượng vô số bất khả tư nghị thế giới của các đức Phật trong khắp mười phương, dường như gương sáng soi rõ khuôn khuon mặt. Nếu chẳng như thế tôi không...

32...Cõi nước của tôi từ nơi mặt đất lên đến hư không, nào những cung điện, lầu quán hồ nước, cây hoa... Tất cả vạn vật đều bởi vô lượng châu báu phức tạp, trăm ngàn thứ hương chung hợp tạo thành, tô điểm kỳ lạ, vượt hơn tất cả các cõi trời, người. Mùi hương xông khắp mười phương thế giới, Bồ tát cảm nhận đều tu hạnh Phật. Nếu chẳng như thế tôi không...

33...Các hạng chúng sinh trong khắp mười phương vô lượng, bất khả tư nghị thế giới của các đức Phật, bất cứ những ai được quang minh tôi, xúc chạm đến, thì thân tâm người đó trở nên dịu dàng hơn hàng người trời. Nếu chẳng được như thế tôi không...

34...Những chúng sinh trong vô lượng bất khả tư nghị thế giới của các đức Phật ở khắp mười phương nghe danh hiệu tôi mà chẳng chứng được Vô sinh pháp nhẫn, các môn tổng trì sâu xa của Bồ tát. Tôi không...

35...Vô lượng bất khả tư nghị thế giới của các đức Phật ở khắp mười phương, bất cứ nơi nào có hàng nữ nhân nghe danh hiệu tôi mà vui mừng tin ưa phát tâm Bồ đề, nhảm chán thân nữ, sau khi mạnh chung, nếu còn làm thân phụ nữ trở lại. Tôi không...

36...Chúng Bồ tát trong vô lượng bất khả tư nghị thế giới của các đức Phật ở khắp mười phương, nghe danh hiệu tôi, sau khi mạnh chung vẫn cứ luôn luôn tu hành phạm hạnh

cho đến thành Phật. Nếu chẳng như thế, Tôi không...

37...Các hàng trời người trong vô lượng bất khả tư nghị thế giới của các đức Phật ở khắp mười phương, nghe danh hiệu tôi mà gieo năm vóc, cúi đầu lễ lạy, mừng rỡ tin ưa tu hạnh Bồ tát thì người ấy được chư thiên, người đời kính trọng. Nếu chẳng như thế tôi...

38...Các hàng trời người trong cõi nước tôi muốn được y phục thì tùy niệm liền đến tự nhiên nơi thân, được Phật khen ngợi pháp phục thích ứng. Nếu như còn phải tìm tôi may cắt, đập nhuộm giặt giũ, tôi không...

39...Các hàng trời người trong cõi nước tôi cảm thụ sự vui chăng như tỷ kheo đã hết lậu hoặc. Tôi không...

40...Bồ Tát nước tôi ý muốn được thấy vô lượng Phật độ trang nghiêm thanh tịnh trong khắp mười phương, liền được như nguyện, ở nơi cây báu đều soi thấy rõ, như gương trong sáng soi rõ khuôn mặt. Nếu chẳng như thế tôi...

41...Các chúng Bồ Tát ở quốc độ khác nghe danh hiệu tôi, mãi đến thành Phật mà các giác quan còn bị hư khuyết hoặc lùn xấu, tôi không...

42...Các chúng Bồ tát ở quốc độ khác nghe danh hiệu tôi, thì tất cả đều được sự thanh tịnh và chứng các pháp môn tam muội giải thoát. Trụ tam muội đó trong khoảng móng niêm, có thể cúng dàng vô lượng bất khả tư nghị các đức Thế Tôn mà vẫn không mất ý định. Nếu chẳng như thế tôi không...

43...Các chúng Bồ tát ở quốc độ khác nghe danh hiệu tôi, khi thọ mạng dứt, được sinh vào nhà oai đức tôn quý oai đức. Nếu chẳng được như thế tôi không...

44...Các chúng Bồ tát ở quốc độ khác, nghe danh hiệu tôi, vui mừng phấn khởi tu hạnh Bồ tát thì cội công đức đều được tròn đủ. Nếu chẳng như thế tôi không...

45...Các chúng Bồ tát ở quốc độ khác nghe danh hiệu

tôi, thì tất cả đều được môn Tam muội Phổ Đăng, trụ Tam muội đó cho đến thành Phật, thường thấy vô lượng bất khả tư nghị tất cả các đức Phật. Nếu chẳng như thế tôi không...

46...Các vị Bồ tát trong cõi nước tôi, tùy nguyện mỗi vị muốn nghe pháp gì, tự nhiên được nghe pháp ấy. Nếu chẳng như thế tôi không...

47...Các chúng Bồ tát ở quốc độ khác nghe danh hiệu tôi, ngay đó chẳng đến được bậc Bất thoái, tôi chẳng...

48. Già sử khi thành Phật, các chúng Bồ tát ở quốc độ khác nghe danh hiệu tôi, nếu như chẳng được đệ nhất, đệ nhị, đệ tam Pháp nhẫn. Đối với pháp môn của các đức Phật, ngay đó chẳng thể được bất thoái chuyển, tôi không giữ ngôi Chính đẳng chính giác.

Pháp Tạng tỷ kheo sau khi phát ra 48 thệ nguyện, rồi nói bài Tụng củng cố quyết, tâm tinh tiến tu hành, vượt qua mọi khó khăn gian nan vất vả, quyết cầu đạo Vô thượng Chính đẳng chính giác để có đầy đủ trí tuệ Vô ngại, độ tận chúng sinh.

...Nguyện này nếu kết quả,
Cảm ứng cõi Đại thiên,
Thiên thần trên hư không,
Sẽ mưa hoa trân quý."

Phật bảo A nan: Tỷ kheo Pháp Tạng nói bài Tụng rồi liền sau đó mặt đất rung động 6 cách, trời mưa các thứ hoa thơm quý rải trên thân người, trong khắp không gian, âm nhạc tự nhiên trỗi lên phát ra thành tiếng ca ngợi "QUYẾT ĐỊNH THÀNH PHẬT". Từ đó trở đi, Pháp Tạng tinh tiến tu hành để hình thành đầy đủ những đại nguyện ấy, thành thật chẳng hư, người ưa thích sự lặng lẽ thâm trầm vượt hẳn thế gian.

Trong suốt vô lượng bất khả tư nghị triệu triệu kiếp, đẳng đẳng lâu xa Pháp Tạng tu hạnh Bồ tát vun trồng công đức. Không sinh dục giác, sân giác, hại giác. Chẳng khởi tưởng dục, tưởng sân, tưởng hại. Không đắm lục trần, ít ham muốn biết đủ, không ô nhiễm, không tham sân si, thành tựu sức mạnh nhẫn nhục...

A Nan bạch Phật: Bồ tát Pháp Tạng đã thành Phật chưa, đã nhập diệt chưa, hay chưa thành Phật, hiện nay vẫn còn?

Phật bảo A Nan: Bồ tát Pháp Tạng nay đã thành Phật, hiện ở phương Tây, cách thế giới này mười muôn ức cõi, thế giới của Ngài tên là An Lạc.

A Nan lại hỏi: Từ khi thành Phật ấy thành đạo đến nay trải qua bao lâu?

Đức Phật dạy rằng: Thành đạo đến nay trải qua mười kiếp, hiệu là Vô Lượng Thọ Phật.

Ánh sáng nơi thân đức Phật chiếu xa đến số thế giới của một trăm đức Phật hoặc số thế giới của ngàn đức Phật... Vì thế, Phật Vô Lượng Thọ còn có hiệu là Vô Lượng Quang, Phật Vô Biên Quang, Phật Vô Ngại Quang, Phật Vô Đối Quang, Phật Diệm Vương Quang, Phật Thanh Tịnh Quang, Phật Hoan Hỷ quang, Phật Trí Tuệ Quang, Phật Nan Tư Quang, Phật Bất Đoạn Quang, Phật Vô Xung Quang, Phật Siêu Nhật Nguyệt Quang.

(Còn tiếp)